

**КАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
«ӨРЛЕУ» БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ ҰЛТТЫҚ ОРТАЛЫҒЫ» АҚ ФИЛИАЛЫ
«АЛМАТЫ ОБЛЫСЫ БОЙЫНША ПЕДАГОГ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ
БІЛІКТІЛІГІН АРТТЫРУ ИНСТИТУТЫ»**

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ФИЛИАЛ АО «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ
«ӨРЛЕУ» «ИНСТИТУТ ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ
РАБОТНИКОВ ПО АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ»**

**«Білім берудегі инновациялар мен тәжірибе - уақыт талабы» атты
Екінші Республикалық Педагогикалық оқуларының облыстық
кезеңінің**

МАТЕРИАЛДАРЫ

(22 сәуір 2016 ж.)

МАТЕРИАЛЫ

**Областного этапа вторых Республиканских педагогических чтений
«Инновации и опыт в образовании-вызовы времени»**

(22 апреля 2016 г.)

АЛМАТЫ – 2016

қазіргі кезде берілуі;

2. хат ;

3. бірінші жұмыстарына пікір айту:

4. жауап

Тірмаларды топпен не жұппен жасатқан кезде, оқушылар арасында пайда арқасында, балалардың бір-бірін тыңдау, сыйлау сезімдері және өз ойын дағдылары қалыптасқанына көз жеткіздім.

Қазіргі кезде оқушылардың сөздік қорларының жетіспеуі, дәлелдеулердің аздығы, білімнің басымдылығы, берілген уақыттарын ұтымды қолдана алмауы сияқты мәселелер. Бұл кедергілерді жою үшін - мәтінмен жұмыс жасауға, дәлелді қағидаларды үйретіп, көркем тарихи шығарма, ғылыми еңбектермен жұмыс істеу сыни тұрғыдан ойлауға дағдыландыру керек.

Зерттеуіне сәйкес, әңгімелесу оқушылардың білім алуының ажырамас бөлігі болып табылады және әңгімелесудің үш түрі бар: әңгіме-дебат, топтық әңгіме, әңгіме (Мұғалімге арналған нұсқаулық). Мерсердің әр түрге беріп кеткен сүйене отырып, өз тәжірибемде зерттеушілік әңгіме орындағанын көрсеткеннен не жұппен жұмыс жасау барысында, әр оқушы өз идеясы мен жауабын сұрақтар оған сыни көзқараспен қарап, сұрақтар қойған сәтте, жауабын ұсынған жағдайда дәлелдемелер орын алып жатады.

Жұппен не топпен жұмыс жасау барысында, әуелі идеялармен өзара алмасу бір-біріне сұрақ қояу, яғни диалог арқылы жұмыстарын жүйеге келтіреді. Сұрақтар кезінде, оқушыларға өмірде кездесетін қиындықтарды жеңе алу, кез-келген белгілі бір жағдайға тигізетін әсері жөнінде ойларымен бөлісуге мүмкіндік беретін мақсатын көздеп, қосымша сұрақтар қоямын. Балалардың жауаптарына оқушылардың мәселелерді шешудің тиімді жолдарын іздеп таба алатынын, өзін-өзі жасай және шешім қабылдай алатынын байқадым. Осы сабақтағы өзіндік әрекеттестігін зерттей отыра, келесі қорытындыға келдім: «серіктестермен жұмыста оқушыларды бір-бірінің ұстанымдары мен идеяларын жақсы танып білуге мүмкіндік беріп, жауапкершілікті, талапты болуға итермелей, өз ойын дәлелді дәлелдерін дамытып, оқушы бойында іскер адамға тән қасиеттерді оятады. Сабақтарымның топтамасына сүйене отырып, диалогтік оқыту әдісі сабақтарымның талдауын жасау арқылы, Оқушыны басқа қырынан тану. Оқушының ауыз екі сөйлеуі, топта өз пікірін жеткізе білуі, сыни ойлауға мүмкіндік құрастырылған сұрақ оқушының білімін тексеріп қана қоймай, оның білімін дамыту, пікірін білдіру дағдысын да жағымдылатынын, яғни әлеуметтік ортада өзіндік дағдысын қалыптастыратынын түсініп, келешек тәжірибемде диалогтік оқыту әдісін пайдалануды көздедім. Нәтижесінде жаңа тақырыпты өздіктерінен бірлесіп шешу тұрғыдан ойлау, қызығушылығы, бірін-бірі тыңдайды»

ХИП-ХОП ПЕДАГОГИКА

Н.У.Нурғалиев

Педагогика бағытындағы Назарбаев Зияткерлік мектебінің мұғалім-сарапшысы

Алматы қ.

Қазіргі кезде саласында әндерді оқушыларға эмоциялық әсер ету құралы ретінде пайдалану қоғам үшін жаңалық емес. Мысалы, 1980 жж. ортасында көгілдір экранға «Құндыз болуға болады» деген фильм эпизодтарының бірінде Ресейдің халық әншісі Галкинаның орындауында «Гиподинамия» әні шырқалған болатын. Бұл әннің «Гиподинамия» деген аурудың анықтамасы жеңіл, әрі түсінікті тілмен берілген болса, аурудың алдын алу шаралары нақты келтірілген. Яғни, аталмыш өнер

туындысы гиподинамияның алдын алу үшін арнайы жазылған деуге болады. Дегенмен, Бэнннің авторы Андрей Вознесенский мен композиторы Раймонд Паулс білім беру саласында мүлдем жаңа бағыты – хип-хоп педагогиканың Кеңес Одағында дүниеге келуіне себеп болғанын да сезбеген секілді. Олай болса, хип-хоп педагогиканың тарихына көз жүгіртейік.

Алғаш рет қара нәсілді ұлт өкілдерінің арасында кең таралған хип-хоп мәдениетінің білім беру саласына тиімділігі туралы дебат 1978 ж. АҚШ-ның Нью-Йорк қаласында оздырылған екен. Кейінірек осы тақырып төңірегінде өзінің «Хип-хоп күші» атты магистратуралық диссертациясында радио комментаторы Дэвид Кук ой қозғаған болатын. [1, 5-бет] Бұл бағытты ұстанушылардың келесі жарқын өкіліне АҚШ-тың ұлы ұстаздарының бірі – Рон Кларкты жатқызуға болады. Нью-Йорктың ең нашар мектептерінің бірінде оқушылардың білімге деген құштарлығын түрлі инновациялық әдістер арқылы арттырған атакты мұғалімнің шынайы тағдыры туралы 2006 ж. шыққан «Рон Кларктың оқиғасы» фильмінен педагогтың Америка тарихын рэп арқылы жеткізген эпизодын көруге болады. Ресей Федерациясындағы хип-хоп педагогиканың ресми түрде дүниеге келген жылы 2015 жыл деп санауға болады. Себебі Орыс география қоғамының ұсынысымен Edutain-студия компаниясы Ресей мемлекетінің физикалық-экономикалық географиясын мектеп оқушыларына ойын түрінде жаттату мақсатымен «Рэп-сабақ» деген жобаны іске қосып, нәтижесінде тамақ сандық білім беретін ресурсты жарыққа шығарған болатын. Қазақ педагогикасында бұл бағытты зерттеу жұмыстарының алғашқы қадамы ретіндегі мақала биыл Қостанай қаласында өткен «Инновацияларды практикаға енгізуде педагогикалық ЖОО мен білім беру мекемелерінің интеграциясы» атты Республикалық ғылыми-практикалық конференцияның жинағында жарыққа шықты. Ендеше хип-хоп педагогиканың артықшылықтарына тоқталайын.

Біріншіден, ән айту диалогтық оқытудың әдісі ретінде терминологиялық сөздік қоры кеңейтіп, пәндік ұғымдарды тереңірек меңгертуге мүмкіндік беретін тәсіл болып табылады.

Екіншіден, әндер оқушылардың дикторлық қабілеттерін жетілдіруге, музыкалық дарындылығын, соның ішінде тональдылық пен ритмиканы дамытуға септігін тигізеді.

Сонымен қатар, ән арқылы әрбір оқушының шығармашылық қабілеттерін анықтау сыныпта жағымды психологиялық атмосфера қалыптастыруға, оқушылардың эмоционалды тонусын көтеріп, пәнге деген қызығушылықтарын арттыруға болады.

Әрине, оқу-тәрбие процесінде оқушының ой-өрісі мен ішкі дүниесін біріктіретін әндер кез келген халық шығармашылығында көптеп саналады. Алайда ән сабағынан басқа пәндердің оқыту әдістемесінде белгілі бір тақырыпты баяндайтын айрықша және оқу мақсаттары үшін арнайы дайындалған музыкалық материалдар мен әндерді саусақпен санауға болады. Сондықтан оқу процесіне теориялық материалды меңгертуді ғана көздемейтін, сонымен қатар оқушыларды рухани тәрбиелеуге және олардың эстетикалық талғамын қалыптастыруға септігін тигізетін ресурстарды енгізу қажеттілігі туындап отыр. Осы мақсатпен 2013 ж. Астана қаласында Назарбаев Зияткерлік мектептері мұғалімдерінің арасында өткен «Жылдың үздік ұстазы» байқауының «Педагогикалық жағдаят» турында Ерболат Құдайбергеновтың «Үш жүз» әнінің әуеніне жазылған «Геохронологиялық шкала» композициясын шырқаған болатынын. Биология сабағында органикалық дүниенің эволюциясын толық баяндау үшін пайдалануға болатын бұл әннен үзінді келтірейін.

1. Геохронология

Шкаласының басына

Қарасаңыз көз сала,

Жаратылған планета

Төрт жарым миллиард жыл

Бұрын зор жарылыстан,

Бір миллиард жылдан соң

Пайда болған тірі жан.

Архей атты алғашқы эонда

Пайда болған прокариот бактерия,

Строматолит деген қалдық қазба,
Фототрофтар түзілген соңында.

Қысқартылған:

Өте заман - палеозой,
Арта заман - мезозой,
Соңғы заман - кайнозой,
Алтымен архей, протерозой.

Соғарыда келтірілген биологиялық әнді хип-хоп педагогиканың қазақ тіліндегі тұңғыш
білемін. Дегенмен, қазақ тіліндегі рэпті алғаш рет биыл Алматы қаласының химия-
бағытындағы Назарбаев Зияткерлік мектебінде 8-сыныпта өткен «Өкпе мен
газ алмасу» тақырыбындағы сабақтың тақырыбын ашу үшін пайдаландым. «Ой
бәлімінде қолданылған бұл рэптің тексті:

Текенде біз қарадық зат алмасу,
Аэробты, анаэробты тынысалу,
Сүттік, желбезек пен өкпе тану.

Азшыя тендеуі бұл тынысалу:

Алты алты оттегі плюс көмірсу
Көмірқышқыл газы мен алты моль су.
Тіпін біз қарастыратын тақырып аты -
«Өкпе мен ұлпадағы газ алмасу».

Бірінші сәуір күні осы білім ордасында, күн сайын өткізілетін брифингте «Құстар
өрай» тұңғыш рет қазақ тіліндегі биологиялық клиптің тұсаукесері болды. Осы
көраоке үшін титр түрінде жазылған мәтінін ұсынайын.

Бірінші сәуір – құстар күні!

Құстар дегенің – табиғат көркі!

Систематикада Chordata типі,
Сыртқалылардың ұшатын өкілі.

Сұрысын қаптаған оның денесі,
Құлақ, әрі жұқа құстың терісі,
Құрымшақ болмаса, өте аз бездері.

Қышығы құстың, мінезі күрделі.

Невматикалық жеңіл сүйегі,

Қа. сегізкөз, белі бірікті,

Қс сүйегі де, жіліншікке ие.

Қышкілігінде төс қыртөс түзеді.

Қыртөс айналған алдыңғы аяғы,

Қышкілігінің үш-төрт саусақты.

Қысінде бар ауа қапшығы,

Қысарлы» атау тынысалуы.

Қысталған оң жақ қолқа доғасы,

Қытықанды оның температурасы.

Қыстар жойылып, түмсық дамыды,

Қыстындықтан жойылған қуығы.

Қысбейгенде күс іштей ұрықтанады,

Қысатықта жоқ оң жыныс безі,

Қысқатті қабықты жұмыртқа салады,

Қысқатылшақа және ширақ балапаны.

Қысқатылшақсы дамыған ұрпақ қамқорлығы,

Қысқатылшақтық жыныс гомогаметалы.

Қысқатылшақпен болмайды сыртқы құлағы,

Қысқатылшақсыз мүшесінен көзі қырағы.

Қысқатылшақпен, түйекұс, қыртөс тармағы.

Биосферада үлкен маңызы.
Археоптерикс – құс ата-тегі,
Орнитологтар, бұл құстар күні!

Хип-хоп педагогика элементтерін тек биология пәндерінде ғана емес, сонымен қатар түрлі кәсіби сайыстарда өзінді таныстыру үшін де пайдаланған тиімді. Мысалы, жуырда ғана оздырылған Bilim Media Group компаниясының «Жаңашыл ұстаз - 2016» байқауының II туры тапсырмаларының бірі - видеопрезентацияда өзімді рәп арқылы таныстыруды жөн көрдім. Ендігі кезекте алдағы уақытта Қазақстандық хип-хоп педагогиканы дамыту мақсатымен бұл бағыт бойынша Республикалық сайыс ұйымдастыру жоспарда бар.

Сонымен, кез келген өнер туындысы ретінде әнге вербалды мәтіннің болуының арқасында коммуникативті қызмет тән. Әннің бұл ерекшелігін ұстаздар шәкірттерінің сыни тұрғыдан ойлауын, АКТ күзіреттілігін дамыту мақсатында өз пәндерінен әндер шығарту арқылы қолдануы керек деп есептеймін. Болашақта хип-хоп педагогиканың қазіргі кезде жиі пайдаланылатын рәп жанрынан басқа қазақ халқының ұлттық өнерінің бірі – айтыс-сабақ саласының бастау алатынына күмәнім жоқ.

Әдебиет тізімі:

1. M.Hall. Education in a Hip-Hop Nation: Towards a Social Justice Hip-Hop Pedagogy. NY. 2009, 71 pp.

CLIL ӘДІСІ АРҚЫЛЫ ШЕТ ТІЛІН ҮЙРЕНУДЕГІ АҚПАРАТТЫҚ-ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ КҮЗІРЕТТІЛІКТІҢ МАҢЫЗЫ

Еликбаева Айгуль Мамырбековна

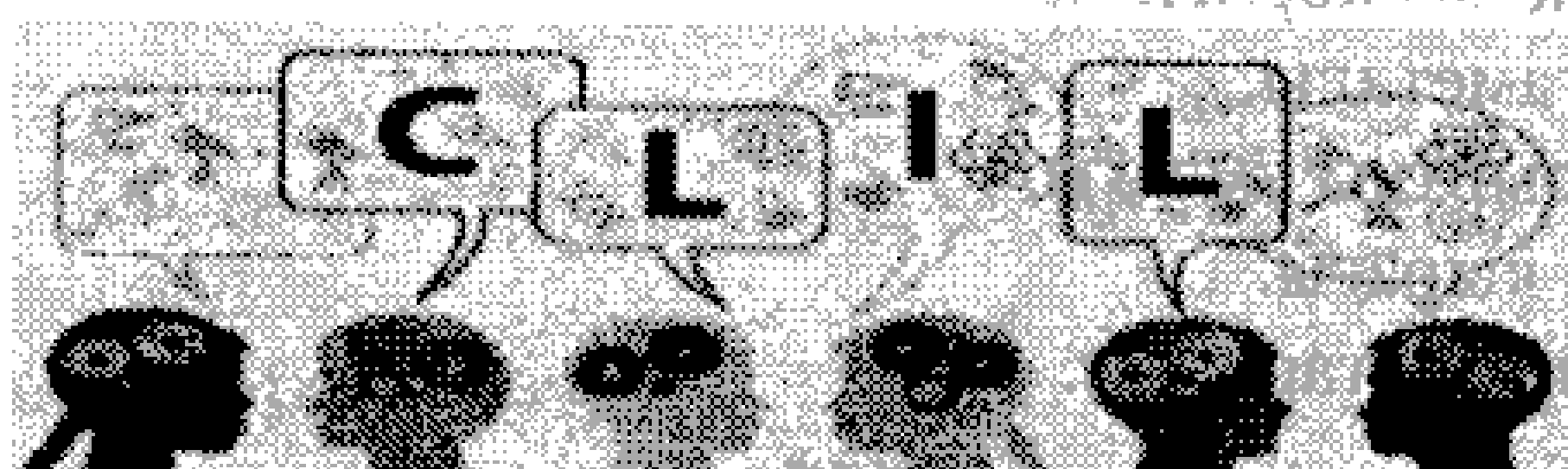
жаратылыстану ғылымдарының магистрі, «Алтын ауыл ОМ МДШО» КММ-нің информатика пәнінің мұғалімі

Алматы облысы, Қарасай ауданы, Қаскелең қаласы

Біздің заманымыздың талабы - игерілген білім мен ақпараттық технологияларды қолдану арқылы интерпретациялау

Жас ұрпақты өмір талабына сай оқыту, білім беру, оларды өмірдің барлық көрінісінде қолдана алатын білім мен біліктілікпен қамтамасыз ету - оқыту үдерісінде ақпараттық технологияларды тиімді, ұтымды қолданумен қол жеткізу мүмкін екені дау тудырмайтын аксиомаға айналды. Әрі біздің тез қарқынды дамып отырған ақпараттық заманымызда білімді меңгеруге ағылшын тілі ықпалының зор екендігі анық.

«Көптілділік» кез келген тұлғаның қалыптасуына және болашақта Қазақстан Республикасының жан – жақты дамуына әсер етуі үшін қажетті құралдардың бірі, сонымен қатар, «модернизациялану», «жаһандану» үрдістерін қабылдауда жетекші роль атқарады. Елбасымыздың ұсынған «Үштұғырлы тіл» саясатының негізгі мақсаты: мемлекеттік тіл-қазақ тілін орыс және ағылшын тілдерінің деңгейіне дейін көтеріп, бәсекелестігін арттыру болып табылады. Шет тілін меңгертумен қатар оқушылардың бойында ақпараттық-технологиялық құзыреттілік – яғни өз бетінше іздей білу, талдау, таңдай білу, өзгерте білу, ақпараттық технологияны игеру, интерпретациялау дағдыларын да қалыптастыру заман талабына сай қажеттіліктен туындап отыр.

1- CLIL әдісі

	МАҢЫЗЫ	
Б.Н.Темирбаева	ОҚУЫНДА УАҚЫТША ОЛҚЫЛЫҚТАРЫ БАР ЖӘНЕ ЕРЕКШЕ ОҚУШЫЛАРМЕН ЖҰМЫС	385
А.С.Арпабаева	МӘНГІЛІК ЕЛ» БОЛУ – МЕРЕЙЛІ МҰРАТ	387
М.А.Берлібекова	БІЛІМ БЕРУ ҮДЕРІСІН ТЕХНОЛОГИЯЛАНДЫРУ МЕКТЕПТІК БІЛІМ БЕРУ МАЗМҰНЫН ЖАҢА РЕСУРСЫ РЕТІНДЕ	390
В.Б.Бигабылова	ГЕОГРАФИЯ САБАҒЫНДА ЖАҢА ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ТИІМДІ ПАЙДАЛАНУ	394
Д.Е.Бухарбаева	ДАРЫНДЫ ҚАБІЛЕТІ БАР БАЛАЛАРДЫ ЖЕКЕ БАҒЫТТА ОҚЫТУДЫҢ ТИІМДІ ЖОЛДАРЫ	397
Н.Т.Жауынбаева	ЖАҢАШЫЛДЫҚ, ӨЗГЕРІС, ЖАҢА ӘДІС-ТӘСІЛДЕРДІҢ МЕКТЕП ТӘЖІРИБЕСІНДЕ ТИІМДІЛІГІ	399
Ж.С.Мұсабеков	АЛҒАШҚЫ ӘСКЕРИ ДАЙЫНДЫҚ САБАҚТАРЫНДА БАЛАЛАРДЫҢ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЖӘНЕ ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫҚ ӘЛЕУЕТІН ДАМУ МӘСЕЛЕЛЕРІ	403
Б.М.Хасенова	БІЛІМ БЕРУ ҮДЕРІСІН ТЕХНОЛОГИЯЛАНДЫРУ МЕКТЕПТІК БІЛІМ БЕРУ МАЗМҰНЫН ЖАҢА РЕСУРСЫ РЕТІНДЕ	407
Р.Е.Жексенбаева	ЖАҢА ИННОВАЦИЯЛЫҚ БІЛІМ БЕРУДІҢ НӘТИЖЕЛІ БІЛІМ БЕРУГЕ ҮҚПАЛЫ	410
Б.О.Тюменбаева	ШЕБЕР СЫНЫП ЖОСПАРЫ: МАТЕМАТИКА ПӘНІНЕН ҰБТ-ГЕ ДАЙЫНДАУДАҒЫ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ БЕЛСЕНДІ ӘДІС-ТӘСІЛДЕР	413
А.Дорводхан	«МӘНГІЛІК ЕЛ» ҰЛТТЫҚ ИДЕЯЛАРЫ АЯСЫНДА ТҮЛҒАНЫ ТӘРБИЕЛЕУ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТЕНДІРУ	415
И.И. Дыбова	ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ТЕХНОЛОГИИ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ НА УРОКАХ ГЕОГРАФИИ КАК ЗАЛОГ УСПЕШНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ УЧАЩИХСЯ	419
Т.А.Тикебаева	ДИАЛОГТІК ОҚЫТУДАҒЫ СКАФФОЛДЕРЛЕРДІҢ РӨЛІ	422
Ә.С.Кемелова	МАТЕМАТИКА САБАҒЫНДА АКТ-НЫ ҚОЛДАНУ ТИІМДІЛІГІ	425
С.К.Карбозова	ТЕХНОЛОГИЯ ПӘНІН ЖАҢАША ОҚЫТУДЫҢ ӘДІС – ТӘСІЛДЕРІ	430
М.С.Кубеева	ДИАЛОГТІК ОҚЫТУДЫҢ ТИІМДІ ЖОЛДАРЫ	434
Н.У.Нурғалиев	ХИП-ХОП ПЕДАГОГИКА	435
А.М.Еликбаева	СІЛ ӘДІСІ АРҚЫЛЫ ШЕТ ТІЛІН ҮЙРЕНУДЕГІ АҚПАРАТТЫҚ-ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ ҚҮЗІРЕТТІЛІКТІҢ МАҢЫЗЫ	438
Р.Ж.Курманғалиева	ЭТНОКУЛЬТУРНОЕ ВОСПИТАНИЕ НА УРОКАХ ГЕОГРАФИИ В КОНТЕКСТЕ РЕАЛИЗАЦИИ ОБЩЕНАЦИОНАЛЬНОЙ ИДЕИ « МӘНГІЛІК ЕЛ»	443
А.Н.Илесова	ФУНКЦИЯЛАРДЫҢ ГРАФИГІН ЗЕРТТЕУ ЖӘНЕ ОЛАРДЫ ҚОЛДАНУ	451
Г.А.Байжумаева	БІЛІМ БЕРУ ҮДІСІН ТЕХНОЛОГИЯЛАНДЫРУ МЕКТЕПТІК БІЛІМ БЕРУ МАЗМҰНЫН ЖАҢА РЕСУРСЫ РЕТІНДЕ	456
С.Ж.Смағұл	ТАРИХ САБАҒЫНДА ОҚУШЫЛАРДЫҢ ТАНЫМДЫҚ ҚЫЗЫҒУШЫЛЫҚТАРЫН ДАМУДЫҢ ФАКТОРЫНЫҢ БІРІ – ЖҰПТЫҚ ЖӘНЕ ТОПТЫҚ ЖҰМЫС	460
Н.Б.Мүлкібаев	БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНДЕГІ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР	463
М.М.Мадьярова	АНАЛИЗ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ТЕКСТА НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА КАК ОДИН ИЗ ОСНОВНЫХ ОСНОВНЫХ МЕТОДОВ РАЗВИТИЯ ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ ГРАМОТНОСТИ УЧАЩИХСЯ (НА ПРИМЕРЕ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ТЕКСТА «ГРОЗА» Л.Н.ТОЛСТОГО)	467
Е.Н.Кузнецова	РОЛЬ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ В ФОРМИРОВАНИИ	473

**«Білім берудегі инновациялар мен тәжірибе - уақыт талабы» атты
Екінші Республикалық Педагогикалық оқуларының облыстық кезеңінің
МАТЕРИАЛДАРЫ
(22 сәуір 2016 ж.)**

**МАТЕРИАЛЫ
Областного этапа вторых Республиканских педагогических чтений
«Инновации и опыт в образовании-вызовы времени»
(22 апреля 2016 г.)**

*Басуға 19. 04. 2016 ж. қол қойылды.
Пішіні 64x32/4. Көлемі 93 баспа табақ.
RISO басылым.
Тапсырыс № 129*

*ЖС «Тантеев» баспасы.
Алматы қаласы, 4-Ақсай ықшам ауданы 73 үй.
Телефон: 8 701 429 12 82*